

Guia de bones pràctiques per al professorat amb estudiants sords a l'aula

Si tens un estudiant sord a l'aula, els següents suggeriments faran més accessible la teva assignatura. Ben segur que tota la classe en sortirà beneficiada:

- 1. Orientació inicial.** Parla directament amb l'estudiant, si escau, per conèixer la seva perspectiva sobre les condicions que poden afavorir el context de l'aula. Els estudiants sords generalment tenen una acollida a la UPF des del servei d'atenció a la comunitat universitària (SACU), però altres estudiants (sobretot de màster i doctorat) poden no haver demanat l'acollida del SACU. Saber quines necessitats té l'estudiant sord t'ajudarà a atendre'l de forma adequada a l'aula.
- 2. Serveis necessaris.** No tots els estudiants sords utilitzen els mateixos serveis.
 - o Pot ser que l'estudiant sigui signant i que sol·liciti el servei d'interpretació de llengua de signes. En aquest cas, l'intendent pot proporcionar també molta informació sobre com es desenvolupa la docència (ritme, recursos visuals, etc.).
 - o Pot ser que l'estudiant requereixi el servei de subtitulació simultània. També és convenient parlar amb la persona que el proporciona.
 - o Pot ser que l'estudiant sol·liciti la utilització d'un aparell FM. En aquest cas, serà necessari que utilitzis un aparell emissor, que permetrà que l'estudiant rebi la teva veu sense soroll de fons. Tingues en compte, però, que no funcionarà per fer-li arribar les intervencions de la resta d'estudiants, atès que no duren l'aparell emissor.
- 3. Infraestructura de l'aula**
 - o **Il·luminació.** Assegura't que la il·luminació sigui la correcta (tant per a la lectura labial com per a la interpretació de llengua de signes), i pregunta a l'estudiant per aquesta qüestió. Pot ser necessari demanar algun llum de peu en cas que es necessiti foscor a l'aula. Evita posar-te a contrallum.
 - o **Soroll.** Evita el soroll a l'aula, ja que és molt molest per a aquells estudiants que porten audiòfon o implant coclear. Si hi ha obres a la vora, sol·licita un canvi d'aula.
 - o **Disposició de l'espai.** En grups petits, en la mesura que sigui possible disposa els estudiants en semicercle o en rotllana per tal que l'estudiant pugui percebre de qui prové cada torn de paraula.
- 4. Contacte visual amb l'estudiant sord.** Parla de cara als estudiants, que el teu rostre sempre sigui visible (interromp el discurs quan et giris per escriure a la pissarra o quan caminis per l'aula, no et tapis la boca, etc.). Tingues en compte que si portes bigoti o barba, això pot dificultar la comprensió de la parla. En la mesura que puguis, permet que l'estudiant ocupi la primera fila i intenta afavorir el contacte visual amb la resta del grup a classe
- 5. Material de preparació.** En la mesura que sigui possible, intenta proporcionar a l'estudiant tots els materials, dossiers i apunts que contribueixin al bon seguiment dels continguts de l'assignatura. Aquest material de preparació serà de gran ajuda en contextos en què els serveis necessaris no funcionin plenament.
- 6. Material visual de suport.**

- o Usa material visual a classe (la pissarra, el projector, etc.) anotant-hi paraules clau, mapes conceptuals, contextualitzant la matèria de què es tracta respecte les classes anteriors, etc.
 - o Si poses vídeos a classe, recorda que tinguin subtítols.
 - o Quan utilitzis material visual a classe, tingues en compte que l'estudiant sord no pot atendre dos estímuls simultanis en el temps que es donen en camps visuals diferents –l'explicació en llengua oral o de signes i el material visual. Fes pauses quan et refereixis al material visual perquè el puguin mirar. Si hi ha el servei d'interpretació o subtitulació, espera que la persona encarregada dirigeixi l'atenció de l'estudiant cap a la imatge.
 - o Indica de manera clara quan canvis de tema (verbalment, amb pauses, assenyalant la diapositiva, etc.).
- 7. Cooperació amb els altres estudiants.** Per a l'estudiant sord pot ser més complicat prendre apunts mentre escolta el que es diu a classe. Pot ser necessari comptar amb la col·laboració d'estudiants que li proporcionin els apunts.
- 8. Participació de l'estudiant sord.** Assegura't que l'estudiant sord tingui les mateixes oportunitats per participar a classe que la resta de companys. Tingues present que el discurs de l'intèrpret o subtitulador sempre anirà amb una mica de retard respecte del teu. Espera alguns segons fins que la pregunta que has fet també arribi a l'estudiant sord.
- 9. Regles d'interacció a l'aula**
- o Promou la interacció a l'aula tot vetllant perquè es respectin els torns de paraula. Pot ser convenient establir unes normes d'interacció des de l'inici de curs (alçar la mà per demanar la paraula, esperar que acabin les intervencions, etc.).
 - o Vetlla perquè l'estudiant sord pugui veure qui vol intervenir abans de dirigir la mirada a l'intèrpret o el text del servei de subtitulació. Repeteix, si escau, els comentaris que fan els estudiants.
- 10. Avaluació.** Pot ser que l'estudiant sord demani una mica més de temps, un examen amb les preguntes simplificades, utilitzar l'ordinador, atès que pot ser que tinguin més dificultats en la comprensió i l'expressió escrita. En aquest cas, és convenient parlar-ho amb ell.
- 11. Actitud.** Intenta que aquestes adaptacions es produeixin amb naturalitat, sense crear la impressió que són un llast causat per la presència de l'estudiant sord. De fet, totes aquestes bones pràctiques són beneficioses per a tot el grup classe, no només per a l'estudiant sord!

Alguns enllaços d'interès:

Consell Interuniversitari de Catalunya. (2007). *Guia d'atenció dels estudiants amb discapacitat a la universitat* (pp. 9-11)
https://www.gencat.cat/economia/ur/doc/doc_40264957_1.pdf

DeafTEC. (n.d.). ClassAct. <https://www.deaftec.org/classact>

Downs, S., Owen, C., & Vammen, A. N. (2000). Make a Difference. Tips for Teaching Students who are Deaf or Hard of Hearing.
<https://www.umaryland.edu/media/umb/oa/campus-life/disability-services-/documents/Tips-for-Teaching-Students-Who-Are-Deaf-or-Hard-of-Hearing.pdf>

Ribera, M., Pascual, A., Salse, M., Masip, L., Granollers, T., López, J. M., Oliva, M., Gil, R. Garcia, R., Gimeno, J.M., Chiné, J., Comas, A. C. (2010). *Guia de contingut digital accessible*. Lleida: Universitat de Lleida.
https://www.upf.edu/upfinclusio/pdf/Llibre_Guia_de_contingut_digital_accessible.pdf

Universitat Pompeu Fabra. (2010). *Pla d'inclusió de les persones amb discapacitat a la UPF*. https://www.upf.edu/upfinclusio/pdf/PlaInclusio_aprovat.pdf

Universitat Pompeu Fabra. (2010). *Guia d'atenció als estudiants amb necessitats educatives especials de la Universitat Pompeu Fabra*.
https://www.upf.edu/upfinclusio/pdf/guia_atencix_estudiants_amb_nes_esp_20151007122254.pdf

UPF Inclusió. (2015). Suport a persones amb discapacitat.
<https://www.upf.edu/upfinclusio/>

LSC Lab (2016). *Guia de bones pràctiques per al professorat amb un estudiant sord a l'aula*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.

Darrera actualització: gener 2017